

ROMAN TEKNİĞİ BAKIMINDAN HÜSEYİN NİHAL ATSIZ'IN RUH ADAM ROMANI

HUSEYİN NİHAL ATSIZ'S RUH ADAM NOVEL IN TERMS OF NOVEL TECHNIQUE

Mustafa KARABULUT

Prof. Dr., Adıyaman Üniversitesi,
Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve
Edebiyatı Bölümü,
Adıyaman/Türkiye.

Prof. Dr., Adıyaman University,
Faculty of Science and Literature,
Department of Turkish Language and
Literature,
Adıyaman/Turkey.

mkarabulut@adiyaman.edu.tr

ORCID ID: 0000-0001-6259-0868

Betül KOCAMAN AKPINAR

Yüksek Lisans, Adıyaman
Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
Adıyaman/Türkiye.

Master Student, Adıyaman
University,
Faculty of Science and Literature,
Department of Turkish Language and
Literature,
Adıyaman/Turkey.

btlkcmn46@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-3773-3254

Makale bilgisi | Article Information

DOI: 10.47994/usbad.1085067

Makale Türü / Article Type: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Date Received: 09.03.2022

Kabul Tarihi / Date Accepted: 08.04.2022

Yayın Tarihi / Date Published: 20.04.2022

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Nisan / April

Bu Makaleye Atıf İçin / To Cite This Article: Karabulut, M. & Kocaman Akpınar, B.
(2022). Roman Tekniği Bakımından Hüseyin Nihal Atsız'ın 'Ruh Adam' Romani. *USBAD
Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi* 4(8), 273-297.

İntihal: Bu makale intihal.net yazılımınca taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

Plagiarism: This article has been scanned by intihal.net. No plagiarism detected.

İletişim: Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usbad>
mail: usbaddergi@gmail.com

Öz: Hüseyin Nihal Atsız, Türk edebiyatının en önemli şahsiyetlerinden biridir. Türkçülük/Turancılık görüşlerinin savunucularından olan Atsız, fikir adamlığının yanı sıra başarılı bir şair ve yazar olarak yaşadığı dönemden günümüze kadar etkisini sürdüren bir Türk aydınıdır. *Ruh Adam*, Hüseyin Nihal Atsız tarafından kaleme alınan bir romandır. Romanda hayatını askerliğe adanmış bir adamın askerlik mesleğinden atıldıktan sonra yaşadığı ruhsal durumu, bir aşk çıkmazı içine düşmesi, akli ve kalbi arasında kalmasından dolayı kendi nefsi ile olan mücadelesi anlatılır. Sembolizmin ön planda olduğu roman, okuyucuları farklı yolculuklara çıkarır. Atsız'ın kendi hayatından izler taşıyan romanda ruhun dünyaya tekrar gelişi (reenkarnasyon), aşk çıkmazı, tükeniş sendromu, akıl ve kalp çatışması, kendine yabancılaşma, kader, çaresizlik, şeref, tarih, şiir ve edebiyat, arkadaşlık, inanç, sorgulama, ışık, şeytan, ölüm, melankolik ruh hali, yargılama, sadakat, ihanet, merhamet, fedakârlık, yalnızlık ve yazgı gibi konu ve temalar işlenmiştir. Ayrıca bu eserde dönemin aksayan yönleri de eleştirilir. Bu çalışmada amaç Hüseyin Nihal Atsız'ın *Ruh Adam* adlı eserini roman tekniği bakımından incelemektir. Bu bağlamda bu roman; olay örgüsü, konu ve tematik düzlem, kişiler, mekân, zaman ve bakış açısı ve anlatıcı, dil ve üslûp bakımından ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hüseyin Nihal Atsız, Ruh Adam Romanı, Roman Tekniği

Abstract: Hüseyin Nihal Atsız is one of the most important figures of Turkish literature. Atsız, who is one of the defenders of Turkism / Turanism views, is a Turkish intellectual who has continued her influence from her time as a successful poet and writer as well as being an intellectual. *Ruh Adam* is a novel written by Hüseyin Nihal Atsız. In the novel, the mental state of a man who devoted his life to military service after being discharged from the military profession, his falling into a love dilemma, his struggle with his own soul due to being torn between his mind and heart is told. The novel, in which symbolism is at the forefront, takes the readers on different journeys. In the novel, which carries traces of Atsız's own life, the soul's reincarnation (reincarnation), love deadlock, exhaustion syndrome, conflict of mind and heart, self-alienation, destiny, despair, honor, history, poetry and literature, friendship, belief, questioning, light, devil Subjects and themes such as death, melancholy mood, judgment, loyalty, betrayal, mercy, self-sacrifice, loneliness and destiny are covered. In addition, in this work, the failing aspects of the period are also criticized. The aim of this study is to examine Hüseyin Nihal Atsız's *Ruh Adam* in terms of novel technique. In this context, this novel; plot, subject and thematic plane, people, place, time and point of view and narrator, language and style.

Key Words: Hüseyin Nihal Atsız, Novel of Ruh Adam, Novel Technique

GİRİŞ

Hüseyin Nihâl Atsız (12 Ocak 1905 - 11 Aralık 1975), Türkçü düşüncenin en önemli isimlerinden biridir. Yazar, *Dalkavuklar Gecesi* (1941), *Bozkurtlar'ın Ölümü* (1946), *Bozkurtlar Diriliyor* (1949), *Deli Kurt* (1958), *Z Vitamini* (1959) ve *Ruh Adam* (1972) romanlarıyla tanınır. Atsız'ın ayrıca hikâyeleri, şiirleri, tarih ve edebiyat araştırmaları da vardır.

Hüseyin Nihal Atsız'ın *Ruh Adam* adlı romanı 1972 yılında Ötüken Neşriyat tarafından yayımlanmıştır. Bu romanda hayatını askerliğe adanmış bir yüzbaşı olan Selim Pusat'ın yaşadıkları anlatılır. Romanda ruhun dünyaya tekrar gelişi (reenkarnasyon), aşk çıkmazı, akıl ve kalp çatışması gibi konular üzerinde durulur. Ayrıca tükenmişlik sendromu, kendine yabancılaşma, kader, çaresizlik, şeref, tarih, şiir ve edebiyat, arkadaşlık, inanç, sorgulama, ışık, şeytan, ölüm, melankolik ruh hali, yargılama, sadakat, ihanet, merhamet, fedakârlık, yalnızlık ve yazgı gibi temalar irdelenir. Roman bir Uygur masalı ile başlar. Masalda Selim Pusat gibi asker olan Yüzbaşı Burcak'ın evli olmasına rağmen başka bir kadına âşık olması

sebebiyle ruhunun binlerce yıl süren bir ıstırap çektiği anlatılır. Soyunun Burkay'a dayandığını söyleyen Ülker adlı bir genç kızın Yüzbaşı Burkay'ın çektiği ıstırabı duyduğunu söylemesi ile roman son bulur.

1. RUH ADAM ROMANINDA YAPI UNSURLARI

1.1. Olay Örgüsü

Roman, genel olarak yaşamın içinden birçok hususu barındıran bir edebi türdür. "Hayatın kendisi gibi, izdüşümü ve iyi bir kopyası olan roman; çok boyutlu, çok katmanlı, karmaşık/kompleks yapısıyla sayısız bileşenden oluşur" (Durukoğlu, 2019: 1911). Bu türün en önemli unsurları arasında olay örgüsü yer alır.

Ruh Adam adlı romanda olay örgüsü, iç içe geçmiş iki vakalı bir anlatımla sunulur. İlk önce bir Uygur masalı olan Açığma-Kün ile Yüzbaşı Burkay'ın yaşadığı aşk, daha sonra da asıl vaka olan Selim Pusat'ın Güntülü'ye olan aşkı anlatılmaktadır. İç içe geçen bu iki olay örgüsü birbirinden bağımsız olmamakla birlikte asıl olay örgüsünü şekillendirmektedir.

Nazan Bekiroğlu, *Ruh Adam* romanını "Başlangıçta bir karar ve irade adamı olan, hayata yalnızca askerlik noktai nazarından bakarak bu uğurda geleceğini mahveden bir yüzbaşının psikolojik bir değişime uğrayarak; aşkı inkâr çizgisinden bütün kâinatıyla yaşama çizgisine gelmesinin hikâyesi*" şeklinde değerlendirir.

Ruh Adam adlı roman üç ana bölümden oluşur:

I. Bölüm

Birinci bölüm, bir Uygur masalı ile başlar. Masalda Kamlançu ülkesinde yaşayan Yüzbaşı Burkay'ın başından geçenler anlatılmaktadır. Yüzbaşı Burkay evlidir. Bir bahar mevsiminde büyük bir çam ağacının yanında Açığma-Kün adında, parlak bakışlı, ay yüzlü bir kıza âşık olur. Bu sebeple Tanrı'ya içindeki ateşi söndürmesi için yalvarır. Ancak buna rağmen kırk gün boyunca bu ağacın yanına gider ve kıızı orada görür. Her dönüşünde ise Tanrı'ya yalvarır ve gitmemeye karar verir. Sonrasında verdiği kararı unutup tekrar gider. Kırk birinci gün ağacın yanına gittiğinde kıızı göremez. Hasta olup yatağa düşer. Sonunda Şeytan Madar'a gider, evdeşini ona adak olarak sunar. Evdeşi Burkay'a beddua eder. Açığma-Kün'e tekrar kavuşur, ancak derdi bitmez. Derdine tek çare Açığma-Kün'ün kendisine bir defa "Seni seviyorum." demesidir. Kadın bu sözü söylemez. Böylece aylar, yıllar geçer. Burkay aşkıdan çılgına döner ve sonunda ölür. Evdeşinin bedduası nedeniyle öldüğünde bile ruhu huzur bulmaz. Masal burada son bulur.

Masal bittikten sonra *zamanda ileriye gidişle* masalı okuyan kadın eşine masalı beğenip beğenmediğini sorar ve aralarında birtakım konuşmalar geçer. Kadın "Masaldaki hakikatin iki bin yıl önce, o zamanki Türk devletinin ordusunda tanınmış bir subayın evli olmasına rağmen başka bir kadınla yasak aşk yaşayarak büyük bir günah işlediğini, günahının bedelini çok ağır bir şekilde ödediğini, ruhunun huzur bulmadığını, toplumun bu durumu unutmadığını, çektiği acıyı da

* <http://www.nazanbekiroglu.com/2000/01/02/ruh-adam-romani-uzerine-bir-tahlil-denemesi/>, (31.12.2021)

kâfi görmedikleri için dünyaya her gelişinde aynı acıyı yaşamasını temenni ettiklerinden ıstırabının devam ettiğini” anlatarak eşine “Belki onun o dönemde de yaşadığını, o döneme ait izlerin onda da bulunduğunu, Mete ordusunun hiç ihtiyarlamadan bugüne erişmiş bir subayı olduğunu” (Atsız, 2021: 14-15) söyler.

V: Vaka Halkası

V1: Uygurlar döneminde Kamlançu ülkesinde yaşayan Yüzbaşı Burkay'ın bir bahar mevsiminde çam ağacının yanında parlak bakışlı, ay yüzlü Açığma-Kün'ü görmesi ve ona âşık olması.

V2: Yüzbaşı Burkay'ın Açığma-Kün'ü görmek için kırk gün boyunca çam ağacının yanına gitmesi.

V3: Kırk birinci gün Açığma-Kün'ün kaybolması üzerine Yüzbaşı Burkay'ın büyük bir üzüntü içine düşmesi.

V4: Yüzbaşı Burkay'ın içine düştüğü üzüntüden kurtulmak için Şeytan Madar'a gitmesi ve evdeşini ona adak olarak sunması.

V5: Yüzbaşı Burkay'ın evdeşinin beddua etmesi ve bedduasının kabulü.

V6: Masalı okuyan kadının kocasına masal hakkındaki düşüncelerini sorması ve kendi fikirlerini anlatması.

II. Bölüm

Bu bölüm, eşinin tutuklanması üzerine üç yıl önce görevden alınan edebiyat öğretmeni Ayşe Pusat'ın tekrar Kız Lisesinde göreve iade edilmesiyle başlar. Ayşe Pusat derin düşüncelerle okula gider. İlk önce okul müdürünün ve öğretmenlerin önyargısıyla karşılaşır. Birçok öğretmen Ayşe Pusat'la konuşmaktan çekinir. Ayşe Pusat yanında getirdiği Makber'i açar “Gönlüm dolu ah u zar kaldı...” dizesi üzerinde derin düşüncelere dalar. Kendisinin de gönlü dertlidir ve derdini paylaşabilecek bir dert ortağının bulunmayışı onu hüzünlendirmektedir. Gönlü rahat olanlar onu anlamayacaktır. Zamanda *geriye dönüşle* Selim'in neden tutuklandığı anlatılır. Bir süre sonra odaya öğrencilerden Aydolu, Nurkan ve Güntülü girer. Aydolu ve Nurkan, Ayşe Pusat'ın eski öğrencileridir. Cebir öğretmeni, Güntülü'yü Ayşe Pusat'a tanıtır. Ayşe Pusat'ın ders saati gelir ve derse gider. Derste öğrencilerin seviyelerini öğrenmek için onlara sorular sorar. Güntülü'nün edebiyata olan ilgisi dikkatini çeker. Ders bittiğinde eve dönen Ayşe, kocası Selim Pusat'ı harp tarihi ile ilgili kitaplar okurken bulur. Ayşe okulda yaşadıklarını kocasına anlatır, ancak onun ilgisiz ve alaycı tavırlarıyla karşılaşır. Aydolu, Nurkan ve Güntülü'den bahseder. Onların bir şiir kadar güzel olduğuna değinir. Bir asker olan Selim Pusat aynı zamanda bir şairdir. Ayşe'nin bu sözleri üzerine şiir yazdığı günler aklına gelir.

Selim Pusat, Ayşe'ye karşı ilgisiz davranır. Çevresinde olup biten her şeye karşı duyarsızdır. Kendi iç dünyasında yaşar. Yaptığı konuşmalar Ayşe'yi olumsuz etkiler. Ayşe aslında Selim için üzülür, onun yeniden hayata dönmesini ister. Selim Pusat askerlik ve tarih ile ilgili keskin açıklamalarda bulunur.

Selim Pusat'a göre "Yaşamak sadece yaşamak; ölüm ise hatıralarda, gönüllerde, tabiatta ve ebedi karanlıkta" (Atsız, 2021: 69) yaşamaktır. Selim, Ayşe ve oğlu Tosun olmasa çoktan ölecek gibidir. Birlikte cezaevine girdikleri arkadaşı Şeref ölmüştür, kendisi de bir gün öleceğini düşünür. Böyle düşündüğü zamanlar tek başına Çamlı Koru'ya gider. Çamlı Koru'ya gittiği bir gün şiir okuyan bir kadın sesi işitir. Bu ses onu geçmişe, çok eski bir zamana götürür. Gördüğü kadın Ayşe'nin eski öğrencilerinden Leyla Mutlak'tır. Bir de çirkin yüzlü, kılıksız ve aksak yürüyen adam vardır. Bu adam Yek'tir. Leyla, Yek'ten korktuğu için Selim'den kendisini eve bırakmasını ister. Bu kısımda Leyla'nın okuduğu "Mutlak seveceksin beni, bundan kaçamazsın." dizeleri ile Yek'in söylediği "Siz de kendinizden yirmi beş yaş küçük bir kıza âşık olabilirsiniz" cümlesi romanın tematik kurgusunda ön plana çıkar ve böylece Uygur masalı ile Selim Pusat'ın hikâyesi arasında bir bağlantı sağlanır. Daha sonra Selim'de birtakım değişiklikler olur. Ayşe Selim'deki bu değişime anlam veremez ve endişe duyar.

Bir gün Ayşe öğretmen arkadaşları ile Aydolu, Nurkan ve Güntülü'yü evine davet ederek onları Selim ile tanıştırmak ister. Selim gelecek misafirlerden birinin Leyla Mutlak olacağını düşünür, ancak Leyla davet edilenler arasında yoktur. Misafirler ve Selim tarih ve askerlik üzerine konuşmalar yapar. Bu konuşmalar sırasında Selim, Güntülü'nün kendisini izlediğini fark eder ve onu bir yerlerden tanıdığını düşünür. Selim, Leyla Mutlak'ı sorar ve ona "Prenses Leyla" diye hitap edildiğini öğrenir.

Selim'in eski arkadaşı Kurmay Yarbay Tahsin, Selim'e Neşriyat Şubesi'nde iş teklif eder. Burada sekiz kişi çalışmaktadır. Çalışanlardan altısı 60-70'li yaş ve üstünde kişilerdir. Yek'e çok benzeyen ve Selim'in yan masasında oturan Osman Fişer adında bir çalışan daha vardır. Ancak Yek'ten uzundur ve Yek gibi kambur veya aksak değildir. Adı Oskar olan Alman Yahudi'si sonrasında adını Osman olarak değiştirmiştir. Burada çalışanlar tasavvufla ilgili birtakım konuşmalar yapar. Bu durum Selim'in dikkatini çeker ve Ayşe'ye tasavvufla ilgili sorular sorar, ondan tasavvufla ilgili kitaplar ister.

Bir süre sonra Ayşe ve ailesi, öğretmen arkadaşları ve üç öğrenciyle birlikte Huzur Çayhanesine giderler. Selim bu gezi sırasında Çamlı Koru'da duyduğu gizemli sesin Güntülü'ye ait olduğunu anlar.

Ayşe, Selim'in Aydolu, Nurkan ve Güntülü için "Kahraman Kızlar" tabirini kullanmasından rahatsız olur. Selim de "Işık Kızlar" olmasını ister ve "Ölüleri bile ayağa kaldıracak kuvvette üç ışık... Mahşere yaraşan kızlar" (Atsız, 2021: 129) şeklinde açıklamada bulunur.

Selim sürekli alkol alan biridir. Çok içtiği bir akşam kendini Nurkan'ın evinin önünde bulur, burada "Eski Arkadaşlar Marşı"nı duyar ve mest olur. Selim, Leyla Mutlak'ın evine gider ve orada onun Şehzade Mustafa'nın oğlu Süleyman'ın soyundan geldiğini, Yek'in de bir ajan olduğunu öğrenir. Eve döndüğünde intihar eden arkadaşı Şeref'in fotoğrafına bakar ve fotoğrafın değiştildiğini fark eder. Şeref cezaevine birlikte girdikleri arkadaşıdır. O, cezaevinden çıktıktan sonra Selim'e "Tiyatro bitti. Beklemeye lüzum görmüyorum" notu bırakarak intihar eder.

Selim rahatsızlanır. Eve gelen doktor çirkin yüzlü Yek'e benzer. Kendini Doktor Selim Key olarak tanıtır. Doktor Key Selim'e kendisinin de asker olduğunu ve bir aşk yüzünden askerliği bıraktığını anlatır. Selim sinirlenir ve bir askerın kız yüzünden üniformasını bırakmayacağını söyler. Bunun üzerine Key; aşk denen hastalığın şiddetlendiği sırada istikbalini, halini, mazisini, her şeyini feda edebileceğini söyler. Ayrıca Key Selim'in Güntülü'nün fotoğrafına baktığını söyler. Sonra Doktor Binbaşı Cezmi Oğuz gelir ve o da Selim'e Yek'in daha önce söylediğini söyler: Selim'in kendinden yirmi beş yaş küçük bir kızı sevebileceğini. Işık Kızlar Selim'i ziyarete gelir ve onu veda çaylarına davet ederler. Bir süre sonra Selim Ayşe'ye "yek" ve "key" kelimelerinin anlamını sorar. Ayşe "yek"ın kötü ruh demek olduğunu, "key"ın ise çok iyi anlamına geldiğini söyler.

Selim, Leyla ile Güntülü'yü kıyaslamaya başlar. Leyla Selim'e Güntülü'yü unutmak için kendisini sevebileceğini söyler. Ancak Güntülü'nün aşkı ağır basar. Selim odasında bulunduğu bir sırada Şeref gelerek Selim'e Tanrıkut Mete'nin ordusunda yüzbaşı oldukları zaman Selim'in yine aşk yüzünden Mete'nin buyruğuna karşı geldiğini hatırlatır. Şeref'in kalbi kanar ve odayı terk eder. Buna rağmen Selim aşkıdan vazgeçemez ve kendine Güntülü'ye âşık olduğunu itiraf eder. Kendini bilmez halde Şeref'in mezarına gider ve mezarın tahrip olduğunu görür.

Selim Güntülü'ye bir mektup gönderir, ancak mektup Güntülü tarafından geri gönderilir. Selim her geçen gün Güntülü'yü özleyerek yanar. İlk başlarda kendisine bile itiraf edemediği Güntülü'ye olan aşkı giderek büyüyecek ve karşı konulamaz bir hal alacaktır. Bu bölümde genel itibarıyla Selim Pusat'ın yaşadığı yasak aşk anlatılmaktadır. Selim'in karşısında ilk önce iki aday vardır: Bunlardan biri Osmanlı Hanedan soyundan gelen Prenses Leyla Hanzade, diğeri ise öğrenci güzelliğiyle göz kamaştıran Güntülü'dür. Bu bölümdeki vaka halkaları şöyledir:

V1: Üç yıl önce görevden alınan edebiyat öğretmeni Ayşe Pusat'ın tekrar Kız Lisesinde göreve iade edilmesi, okulda ona karşı takınılan önyargılar, Ayşe Pusat'ın Makber'i açıp okuması ve gönlünün "ah u zar" dolması.

V2: Ayşe Pusat'ın Aydolu, Nurkan ve Güntülü ile karşılaşması, Güntülü'nün edebiyata ve şiire olan ilgisinden memnun olması.

V3: Ayşe Pusat'ın okulda yaşadıklarını kocası Selim Pusat'a anlatması, kocasının ilgisizliği ve alaycı tavırları.

V4: Selim Pusat'ın Çamlı Koru'da Leyla Mutlak ve Yek ile karşılaşması.

V5: Selim Pusat'ın önce "Kahraman Kızlar", daha sonra "Işık Kızlar" olarak adlandırdıkları Aydolu, Nurkan ve Güntülü ile tanışması.

V6: Selim Pusat'ın Neşriyat Şubesi'nde işe başlaması.

V7: Selim Pusat ve ailesinin öğretmen ve Işık Kızlar ile Huzur Çayhanesine gitmeleri, bu gezi sırasında Selim Pusat'ın Çamlı Koru'da duyduğu sesin Güntülü'ye ait olduğunu anlaması.

V8: Selim Pusat'ın Leyla Mutlak'ın Osmanlı Hanedan üyesi ve tahtın varisi olduğunu, Yek'in de bir ajan olduğunu öğrenmesi.

V9: Şeref'in Güntülü konusunda Selim'i uyarması.

V10: Selim Pusat'ın içine düştüğü aşk nedeniyle hastalanması.

V11: Selim Pusat'ın kendisine Güntülü'ye âşık olduğunu itiraf etmesi, ona bir mektup göndermesi ve mektubun geri gelmesi.

III. Bölüm

Bu bölüm, Selim'in Güntülü'yü düşünürken kendisine bir celpname gelmesiyle başlar. Celpnameyi getiren Yek'tir. Selim, yasak aşk gerekçesiyle Büyük Mahkeme'ye çağrılır. Selim, kapıyı hızla çekerek Yek ile birlikte yürümeye başlar. Hava bulutlu ve sokak lambaları yanmadığından her yer karanlıktır. Güntülü'nün evinin önünden geçerlerken Yek Selim'e kendisinden yirmi beş yaş küçük sevgilisinin evinin önünden geçtiklerini söyler. Sonra sırasıyla Selim'in sırrını keşfeden Aydolu'nun ve piyanosuyla mest eden Nurkan'ın evinin önünden geçerler. Bir aralık yerde kan izleri gören Selim'e Yek, kan izlerinin Şeref'e ait olduğunu ve onun da mahkemeyi izlemeye gittiğini söyler. Selim ürpermeye başlar ve nihayet kendini mahşer kalabalığının ortasında bulur. Bu kalabalık anlatılamayacak büyüklükte bir kalabalıktır. Selim, Yek tarafından kendisine gösterilen yere oturur ve ortalığı büyük bir sessizlik kaplar. Göz kamaştırıcı, heybetli bir ışığın parladığını ve tüm kalabalığın ayağa kalktığını görür. Yek Selim'e Tanrı'nın huzurunda bulunduğunu söyler ve duruşma başlar. Muhteşem ışığın arasına üç yaratığın geldiğini görür. Bunlar Cebrail, Mikail ve İsrail'dir. Konuşmaya önce Cebrail başlar. Selim Pusat'ın büyük günahlar işlediğini, kendisinden yirmi beş yaş küçük bir kızı sevdiğini ve daha da kötüsü bu sevgiyi açığa vurduğunu, bir subay için en büyük günahın bu olduğunu söyler.

Mikail'e göre de Selim Pusat günah işlemiştir. Mikail'e göre Selim onun haklarına da ilişmiştir. Çünkü Selim öyle bir sevgiye tutulmuştur ki gönlünde nisan esintileriyle birlikte karakış boraları da esmiş, ona rakip olmuş ve iradesini kullanamamıştır. Bir subay için en büyük günah budur.

Konuşmaya İsrail devam eder. Kendisinin vazifesinin kıyamet günü olacağını, o güne kadar buyruk beklemeye mecbur olduğunu, ancak Selim Pusat'ın gönlündeki feryatların çok acı ve gürültülü olduğunu, insanların bu acı ve gürültüyü duyduklarında hepsinin öleceğini ve kendisinin "sur"unu öttürmesine gerek kalmayacağını, bütün bunların Selim'in günahından doğduğunu söyler.

Selim hakkında tanık olarak Zerdüş, Nirvana, Buda ve son Peygamber Hz. Muhammed konuşur ve onu suçlu bulurlar. Selim kralların tanık olarak dinlenilmesini ister. Sırasıyla Alp Er Tunga, Tanrikut Mete, Atila, İstemi Kağan, Alp Arslan, Temuçin Cengiz Kaan, Aksak Temir konuşur ve Selim'in suçlu olduğunu söylerler. Selim ürperir. Kralların bulunduğu tarafta Yıldırım Bayezid'i, Şahruh'u, Uluğ Beğ'i, İkinci Murad'ı, Fatih'i, Yavuz'u, Babür'ü görür, ancak hepsi susar.

Uğurlarında mesleğinden olduğu, hayatını zindana çevirdiği krallardan hiçbirini kendini haklı bulmaz.

Selim'in en yakınları, kendisi gibi asker olan babası ve dedesi ile arkadaşı Şeref konuşur ve onun suçlu olduğunu söylerler. Sonra Selim lehine konuşacak biri olup olmadığı sorulur. Annesi çıkar ve oğlunun belki suçlu olduğunu, ancak nihayetinde insan olduğunu, suçunun duygularında kaldığı için bağışlanmaya layık olduğunu söyler ve bağışlanmasını ister. Daha sonra geleceğe, düne ve yarına Selim Pusat'a neyin lazım olduğu sorulur. Hepsi "adalet" şeklinde cevap verir. Sadece Selim'in annesinin zayıf sesi "merhamet" olarak işitilir.

Selim kendisini yaratanın kendisini savunmasını talep eder. Işıktan bütün yürekleri titreten bir ses gelir. Kısa bir sessizlikten sonra beş kişi alana doğru yürür. Gelen kişiler Çiçi Yabgu, Kür Şad, Kül Tegin, Çağrı Beg ve Oruç Reis'tir. Selim'in bir bahadıyla vuruşmasını talep ederler. Selim Pusat'ın suçlu olup olmadığını anlaşılması için hayatı onun hayatına benzeyen, ancak suçunu anlayınca kendisini öldüren Yüzbaşı Kubudak'la vuruşmasına karar verilir.

Selim bir anda kendini تنها bir sokakta bulur. Evine dönmek üzere tanımadığı sokakta ilerlerken Şeref'in mezarının bulunduğu yere varır, ancak mezarı bulamaz. "Arkadaşım Şeref" olarak mezarın başına diktiği tahtanın sadece "Şeref" yazan kısmını bulur.

Ayşe elinde bir notla Selim'in odasına girer ve Selim'e bir not geldiğini, notta akşam arkadaşı Kubudak'la buluşacağını yazdığını söyler. Selim bu duruma şaşırır. Notu kimin getirdiğini, saat kaçta ve nerede buluşacaklarını sorar. Ayşe de gelen kişinin daha önce karar verdiklerini, hatırlatmaya geldiğini söylediğini anlatır. Selim sokağa çıktığında Yek ile karşılaşır. Birlikte Çamlı Koru'ya giderler ve Çamlı Koru'da Yüzbaşı Kubudak'la vuruşurlar. Selim aslında kendi nefsiyle vuruşur ve savaşı kaybeder. O vuruşma sırasında bütün yaşadıkları gözünün önünden geçer. Karanlığın arasından bir gölgenin kendisine doğru geldiğini görür. Gelen kişinin Leyla olduğunu zanneder, ama sonrasında Güntülü olduğunu fark eder. Güntülü'nün elinde bir bardak su vardır. Güntülü Selim'e suyu onun için getirdiğini, ancak onun kendisi dışında bir de prensesi sevdiğini, suyu istiyorsa ondan istemesini, kendisinin gönüllere tek başına hükmetmek istediğini, uğrunda ölenlerin idamla veya susuz kalarak can vermelerinin kendisine aynı derecede zevk verdiğini söyler ve suyu yere boşaltır. Bu kalpsizlik karşısında Selim hiçbir şey söyleyemez ve ıstıraplar içinde yanar. Gözlerini açtığında karşısında bir hemşire görür ve onun verdiği suyu içerek can bulur. Sekiz gün sonra evine döner. Perişan bir haldedir. Gözleri sık sık yüzbaşı olduğu zaman çektirdiği ilk resme takılır. Odanın içinde birkaç deneme yaptıktan sonra dışarıda yürüyebileceğini düşünür ve dışarı çıkar. Leyla'nın evine gider. Kapıyı Gülsafa Kalfa olarak tanıdığı kadın açar. Ona Prenses Leyla'yı sorar, ancak kadın orada hiç öyle birinin yaşamadığını anlatan bir cevap verir. Kadının adı da Gülsafa değil, Safa'dır. Sonra kendisini daha önce Prenses Leyla'nın nişanlısı ve muhafızı olarak tanıtan Çamlı Koru'da vuruştugu Kubudak ile karşılaşır. Leyla'nın nerede olduğunu o da bilmemektedir. Ancak Selim, Gülsafa Kalfa da olduğu gibi bir durumla karşılaşmamak için başka soru

sormaz ve evinin yolunu tutar. Ayşe o gün eve geç gelir. Eve geldiğinde Selim'i bulamaz. Oğlu Tosun babasının gittiğini söyler. Tosun, babasının kendisine güldüğünü, onu kucağına aldığını, kendisini unutmamasını, kendisi subay olduğunda geleceğini söylediğini anlatır. Tosun, babasının sürekli yukarıdan gittiğini söyler. Ayşe duvara baktığında Selim Pusat'ın duvardaki çerçevesi resminin yalnız çerçevesinin kaldığını, resmin yok olduğunu görür. Roman, haziran ayında Kız Lisesinde yapılan ders yılı sonu töreninde soyunun Burkey'a dayandığını söyleyen Ülker adlı bir genç kızın Yüzbaşı Burkey'in çektiği ıstırabı duyduğunu söylemesi ile son bulur. Bu bölümdeki vaka halkaları şöyledir:

V1: Selim'e "yasak aşk" gerekçesiyle celname gelmesi ve Büyük Mahkeme'ye çağırılması.

V2: Selim'in Büyük Mahkeme'de Cebrail, Mikail, İsrail; Zerdüş, Nirvana, Buda ve son Peygamber Hz. Muhammed; Alp Er Tunga, Tanrikut Mete, Atila, İstemi Kağan, Alp Arslan, Temuçin Cengiz Kaan, Aksak Temir tarafından suçlu bulunması.

V3: Çiçi Yabgu, Kür Şad, Kül Tegin, Çağrı Beg ve Oruç Reis'in talebi üzerine Selim'in kendisiyle aynı suçu işleyen Kubudak'la vuruşması.

V4: Çamlı Kuru'da Kubudak'la vuruşan Selim'in aslında kendi nefsiyle savaşıması ve savaşı kaybetmesi.

V5: Oğlu Tosun ile vedalaştıktan sonra duvardaki çerçevesi resminin yalnız çerçevesinin kalması, resmin yok olması.

V6: Ülker adlı bir genç kızın Yüzbaşı Burkey'in çektiği ıstırabı duyduğunu söylemesi.

Ruh Adam romanı	ÜLKÜ DEĞER (Tematik Güç)	KARŞIT DEĞER (Karşıt Güç)
KİŞİ	Selim Pusat, Ayşe, Şeref, Leyla Mutlak, Aydolu, Nurkan, Selim Pusat'ın Annesi.	Şeref, Güntülü, Yek, Doktor Selim Key, Osman Fişer, Okul Müdüresi.
KAVRAM	Ruhun Dünyaya Tekrar Gelişi, Kader, Şeref, Tarih, Şiir ve Edebiyat, Arkadaşlık, İnanç, Sorgulama, Işık, Yargılama, Sadakat, Yalnızlık, Fedakârlık, Yazgı, Merhamet.	Aşk Çıkmazı, Tükeniş, Akıl ve Kalp Çatışması, Kendine Yabancılaşma, Çaresizlik, Şeytan, Ölüm, Melankolik Ruh Hali, İhanet, Kader, Acizlik.
SİMGE	Ok, Kitaplar, Işık, Eski Arkadaşlar Marşı, Piyano Selim Pusat'ın Fotoğrafı, Güntülü'nün Resmi, Kan.	Çam Ağacı, Su, Kılıç, Kelepçe, Gazete, Apoletleri Sökülmüş Üniforma, Şeref'in Mezarı, Şeref'in Fotoğrafı, Söz (Şiir), Karanlık, Geri Gelen Mektup.

Tablo: Ruh Adam romanındaki tematik güç ve karşıt güç unsurları

Yukarıdaki KORA* (Korkmaz, 2002: 273) şemasında *Ruh Adam* romanındaki kişi, kavram ve simge düzeyindeki çatışmalar "tematik güç" ve "karşıt güç" tezadında verilmiştir.

1.2. Kişiler Dünyası

Anlatmaya bağlı eserlerde hikâye ve romanlar gibi türlerde olay örgüsünü oluşturan en önemli öge kişilerdir. Yazar, romandaki kişiler vasıtasıyla fikirlerini okuyucuya iletir. "İtibari eserde nakledilen veya değişik şekillerde ifade edilen vakanın zuhuru için gerekli insan ve insan hüviyeti verilmiş diğer varlıklar ve kavramlar şahıs kadrosu olarak adlandırılır" (Aktaş, 1991: 148). Romanın olay örgüsünde bulunan insan dışındaki varlıklar, metinde yüklendikleri fonksiyon yönünden, şahıs kadrosu içinde yer alır.

Ruh Adam romanında en önemli kişiler şunlardır: Selim Pusat, Yüzbaşı Burkay, Güntülü, Ayşe Pusat, Leyla Mutlak, Şeref, Yek, Tosun, Aydol, Nurkan, Osman Fişer ve Açığma- Kün.

1.2.1. Başkişi (Birinci Dereceden Kahraman)

Roman türü genel olarak baş kişinin etrafında cereyan eden olay veya durumların anlatıldığı edebi metindir. "Bir romanda yapıyı oluşturan bütün unsurların merkezi konumunda bulunan kişiye başkişi veya daha yaygın bir niteliklemeyle asıl kahraman (protagonist) denir" (Tekin, 2020: 90).

Selim Pusat: *Ruh Adam* romanının başkişisi Selim Pusat'tır. Romanda psikolojik yönü ağır basan bir karakterdir. Selim Pusat, askerlik mesleğine ömrünü adanmış, her şeyden üstün tutmuş, ancak savunduğu fikirler doğrultusunda mesleğinden atılarak büyük bir mutsuzluğa sürüklenmiştir. Ordudan atılmış eski bir yüzbaşı, köşe yazarı ve şairdir. Romanın başında yer alan Uygur masalındaki Yüzbaşı Burkay'ın iki yüz yıl sonraki yansımasıdır. Evli olmasına rağmen kendisinden yirmi beş yaş küçük bir kıza âşık olması, aşkı uğruna her türlü değer yok sayması ve sonucunda büyük bir ıstırap çekmesi yönüyle Yüzbaşı Burkay ile benzerlik gösterir. Nitekim bu trajik aşk hem Yüzbaşı Burkay'ın hem de Selim Pusat'ın hazin sonunu getirir.

"Krallık yönetimi" ile ilgili fikirleri nedeniyle tutuklanır. Cezaevinden çıktıktan sonra insanlara karşı önyargılı bir tavır takınır. İnsanları sevmeyen biri olup sert bir mizaca sahiptir. Hatta eşi Ayşe Pusat'a bile soğuk davranır, adeta aynı evde iki yabancıdırlar. Esasında hayatla bağlarını koparmış, melankolik bir ruh haline bürünmüştür. Karamsar bir yapıdadır. Bu durum onun insanlarla konuşmaması, sürekli içki içmesi ve yüzünün hiç gülmemesi gibi hususlardan anlaşılır. İnsanları ikiyüzlü olmakla suçlar. Onları kendi kültürlerinden uzaklaşmış, özentili tipler olarak nitelendirir. İnsanlarla her zaman alaycı ve umursamaz bir tavırla konuşur. Din ve tasavvuf gibi konulara uzaktır. Arkadaşı Şeref'in sık sık mezarını ziyaret etmesi

* KORA şeması, Ramazan Korkmaz'ın "anlatıdaki dramatik aksiyonun ikili karşıtlıklar üzerinden oluştuğunu" ifade ettiği yöntemdir.

onun ölümünü kabullenemeyişindedir. Sürekli odasında kalması, tarih kitapları okuması onu dış dünyayla bağlantısının olmadığını gösterir.

Selim'in Güntülü ile tanışması ve ona âşık olması ruhsal bunalımları da beraberinde getirir. Çünkü Güntülü, eşi Ayşe'nin öğrencisidir ve kendisinden yirmi beş yaş küçüktür. Bu hem ahlaki hem de askerlik değerlerine yakışmayan bir durumdur. İlk başta Güntülü'ye olan aşkını itiraf etmekte zorlansa da ona bir mektup gönderir, ancak mektup Güntülü tarafından tekrar yollar ve büyük bir ıstırap içine düşer. Uğruna her şeyini feda ettiği askerlik mesleği bile gözüne gelmez. Arkadaşı Şeref karşısına çıkarak yaptığının yanlış olduğunu anlatsa da kalbine söz geçiremez. Güntülü'nün aşkıyla ve özlemiyle kavrulur.

Selim'in Güntülü dışında Osmanlı Hanedan soyundan gelen Leyla Mutlak'a karşı da hisleri vardır. Ancak bu hisler sadece saygı olarak kalır. Çünkü kendisi krallık sistemine önem veren bir askerdir. Onun tahtın varisi olması dikkatini çeker. Leyla Mutlak, onun için krallık sistemini temsil etmesi bakımından önemlidir.

Yek'in ortaya çıkması Selim'i psikolojik olarak buhrana sürükler. Çünkü Selim'in Levhi-Mahfuz'da kendisinden yirmi beş yaş küçük bir kıza âşık olduğunu gördüğünü söyler. Ayrıca Selim'i her gördüğünde ona kötü haberler verir ve Selim'in içinde bulunduğu kötü ruh halinin daha da kötüye gitmesine sebep olur. Pek inançlı olmayan Selim'in bir celpname ile Büyük Mahkeme'ye çağırılması onun psikolojisini daha da olumsuz etkiler. Uğruna hayatını verdiği krallar, en yakınları, arkadaşı, tarihi kahramanlar hepsi kendisinin suçlu olduğuna hükmederler ve neticesinde Selim kendi nefsiyle savaş verir. Romanın sonunda Güntülü'nün gerçek yüzünü görür. Roman kahramanı ile Nihal Atsız'ın gerçek yaşamı asında bağlantı kuranlar vardır:

"Ahmet Bican Ercilasun'a göre Selim Pusat, Atsız'dan başkası değildir. Selim Pusat takma adını kullanan Atsız, kendi hayatını yazmıştır. Atsız, Irkçılık-Turancılık davasında 1,5 yıl hapis yatmıştır. 1949-1950 yılları dolayısıyla Atsız'ın buhranlı yıllarıdır. Selim Pusat'ın çalıştığı yer ile Atsız'ın Süleymaniye Kütüphanesi'ndeki çalışma yeri birbirine benzemektedir. Eşi Bedriye Atsız Erenköy Kız Lisesinde tarih öğretmenidir. Ayşe Pusat da Erenköy Kız Lisesinde edebiyat öğretmeni olarak çalışır. O sıralarda evlerine gelen Bedriye Hanım'ın öğrencilerinden genç bir kıza âşık olmuştur. Bu sebeple Atsız kendisini suçlamakta, büyük bir günahkâr kabul etmektedir. Bu romanı yazarak da kendisini cezalandırmış, ebediyen azap çekmeye mahkûm etmiştir" (Çağlayan Tan, 2019: 86).

Yüzbaşı Burkay: Romanın başında anlatılan Uygur masalının başkişisidir. Yüzbaşı Burkay, Tanrıcut Mete'nin ordusunda bir subaydır. Evli olmasına rağmen ay yüzlü bir kıza âşık olur ve büyük bir günah işlediğini düşündüğü için Tanrı'ya yalvarır. Yine de kırk gün boyunca âşık olduğu kıza görmeye gider. Kırk birinci gün kıza göremez. Büyük bir aşk ateşinin içine düşer. Şeytan Madar'a gider ve evdeşini ona adak olarak sunar. Evdeşi Burkay'a beddua eder, edilen beddua kabul olur. Âşık olduğu Açığma-Kün ile mutlu olamaz, büyük bir ıstırap çeker. Masalın sonunda "O günden bugüne kadar bin yıl geçtiği halde Burkay her bahar orada ağlıyor."

cümlesine yer verilmesi Burkay'ın yeniden dünyaya geleceğini, aynı ıstırabı çekmeye devam edeceğini anlatmaktadır. Nitekim Selim Pusat nezdinde aynı ıstırabı tekrar yaşamaktadır.

1.2.2. Norm Karakterler

Norm karakterler romanın asıl kahramanını yer yer yönlendiren, olayların gidişatını olay örgüsü içindeki hal ve tavırlarıyla veya sözleriyle etkileyen karakterlerdir. "Norm karakterler başkişinin olgunlaşmasına ve bilinçlenmesine yardım eden karakterlerdir. Bu kişiler başkişiyi olumlu yönde etkiler" (Karabulut ve Güvenç, 2018: 118). Bir romanın baş kişisi zaman zaman yardıma ve desteğe ihtiyaç duyar. "Norm karakter, birinci derecedeki kahramanın bütünleyicisidir" (Şahin, 2007: 187). Romanın başından sonuna kadar başkahramana yardım ederek onun eksik taraflarını ortadan kaldırmaya çalışır. Philip Stevick, norm karakterin, romandaki temaya açıklık kazandırmak amacıyla oluşturulduğunu ifade eder (2004: 62).

Ayşe Pusat: Selim Pusat'ın eşidir. Kız lisesinde edebiyat öğretmenidir. Fedakâr, cefakâr bir eş, iyi bir anne ve başarılı bir öğretmendir. Selim'in Pusat'ın aksine her şeye rağmen hayata tutunan, eşinin de hayata tutunabilmesinin yollarını arayan bir kişidir. Selim'in tüm umursamaz ve ilgisiz tavırlarına karşın eşini seven bir kadındır. Ahmet Bican Ercilasun'a göre Ayşe Pusat, Hüseyin Nihal Atsız'ın eş ve aynı zamanda tarih öğretmeni olan Bedriye Atsız'dır.

Şeref: Selim Pusat'ın en yakın arkadaşıdır. "Şeref"i temsil eder. Selim'le birlikte askerlikten atılmış, cezaevinde yatmıştır. Cezaevinden çıktıktan sonra yaşadıklarını sindirememiş, "Tiyatro bitti. Beklemeye lüzum görmüyorum." notunu bırakarak intihar etmiştir. Roman boyunca sık sık Selim'in karşısına çıkar ve ona askerliğin her şeyden üstün olduğunu, bir kız uğruna bütün yaşadıklarını feda etmemesi gerektiğini söyler. Güntülü konusunda onu uyarır. Yaptığı uyarılara aldırmaz etmeyen Selim'i Büyük Mahkeme'de suçlar ve onun günahkâr olduğunu savunur. Şeref'in ölü olmasına rağmen sık sık Selim'in karşısına çıkması ve onunla konuşması gerçek mi hayal mi olduğu hususunda okuyucuyu sorgulamaya yöneltir.

Leyla Mutlak: Leyla Mutlak romanda Leyla Mutlu, Prenses Leyla, Prenses Leyla Hanzade olarak yer alır. Ayşe Pusat'ın eski öğrencilerinden olan Leyla aynı zamanda tarih öğretmenidir. Yirmi sekiz yaşındadır. Şehzade Mustafa'nın oğlu Süleyman'ın soyundan gelir ve tahtın varisi şeklinde geçer. Selim'in Güntülü'ye olan aşkıdan vazgeçmesi için Selim'e kendisini sevebileceğini söyler. "Leyla Mutlak'ın Vahideddin'in kızının kızı Hanzade Sultan olabileceği düşünülebilir.*"

1.2.3. Karşıt/Hasım Güç Konumundaki Kişiler

Romanda çatışma olabilmesi genel olarak "karşıt/hasım güç"ün varlığı ile ilgilidir. Bu sebeple "Tematik gücün karşısında bir rakibe ihtiyaç duyulur" (Aktaş, 2013: 46). Karşıt güç, tematik gücün gelişmesine engel olan bir özelliğe sahiptir.

* <https://millidusunce.com/misak/atsiz-turkculugun-mistik-onderi/>, (02.01.2022)

Yek: "Kötü ruh" demektir. Çirkin suratlı, aksak ayaklı, kambur ve mendebur olarak tabir edilen kişidir. Romanda şeytan ırkından olduğundan bahsedilir. Uygur masalındaki Şeytan Madar ile benzerlik gösterir. Roman boyunca Selim'e kötü haberler getirir ve onun ruh halini olumsuz etkiler. İnsanüstü özelliklere sahiptir. Roman boyunca farklı kişiliklerde Selim'in karşısına çıkar: Doktor Selim Key, Osman Fişer ve Selim'i Büyük Mahkeme'ye çağırın telgrafı getiren kişi.

Yüzbaşı Kubudak: Moğolca ihtiras demektir. Selim ile aynı kaderi paylaşın, ancak yaşadığı aşkın yanlış olduğunu anlayarak kendini öldüren bir askerdir. Selim'in suçlu olup olmadığının anlaşılması için Selim'le vuruşmasına karar verilen bahadır. Gerçekte Selim'in nefsidir. Aynı zamanda Leyla Mutlak'ın nişanlısı ve muhafızı olarak da verilir.

Ayrıca Selim Pusat'ın askerlikten atılmasına sebep olan Yarbay da karşıt güç konumundadır.

1.2.4. Arzu Edilen Kişi

Romanda başkışı veya diğer karakterlerin ulaşmaya, elde etmeye çalıştıkları, değer verdikleri ve uğruna hayatlarını tehlikeye bile attıkları kişiler "arzu edilen" konumundadır. "Souriau, buna değerın temsili adını vermektedir. Bu, bir cazibe gücüdür, hedef alınmış gayeyi veya korkulan objeyi temsil eder" (Aktaş, 2013: 47).

Güntülü: Ayşe Pusat'ın öğrencisidir. Fen sınıfı öğrencisi olmasına rağmen edebiyata meraklıdır. Selim Pusat'ın âşık olduğu, onu güzelliğiyle büyüleyen kızdır. Özellikle "Bin yıldan beri yaşıyorsunuz. Hatta belki de iki bin yıldan beri... Mete'nin, askerlerini sadakat sınavında geçirmek için sevgililerine, nişanlılarına, eslerine ok atmalarını emrettiği ve büyük sevgileri dolayısıyla ok atmayanları idam ettirdiği zamandan beri..." cümleleri Selim'i derinden etkiler. Selim Pusat'ın ıstırap çekmesine sebep olur. Ayşe Pusat'ın "Selim'i gün çarpmıştır." cümlesinde kastettiği kişidir. Uygur masalındaki Açığma-Kün ile benzerlik gösterir.

Açığma-Kün: "Açın güneş" demektir. Yüzbaşı Burkay'ın âşık olduğu, ay yüzlü kızdır. Burkay'ın ıstırap çekmesine sebep olur. Güntülü ile benzerlik gösterir.

1.2.5. Fon Karakter

Romanda ön plana çıkmayan, figür olarak yer alan karakterlerdir. "Asıl kahraman açısından olumlu özelliklere sahiptir. Hatta bazen asıl kahramanı anlayıp onun düşüncelerine tercüman olur" (Karabulut ve Bulut, 2020: 113).

Aydolu ve Nurkan: Ayşe Pusat'ın öğrencileridir. Aydolu, Nurkan ve Güntülü birbirinden hiç ayrılmayan başarılı öğrencilerdir. Ayşe ve Selim onları önce Kahraman Kızlar olarak nitelendirir. Ancak daha sonra Selim'in sürekli bu tabiri kullanması Ayşe'nin hoşuna gitmez ve Selim de Işık Kızlar olarak değiştirir. Çalışkan olmalarının yanı sıra güzellikleriyle de göz doldururlar. Aydolu romanda Selim'in sırrını açığa çıkaran kişi olarak verilirken Nurkan ise çaldığı Eski Arkadaşlar Marşı ile Selim'i mest eden kişi olarak geçer.

Tosun: Selim Pusat ile Ayşe Pusat'ın oğludur. Romanın sonunda Ayşe'ye Selim'in bilinmeze gittiğini anlatır. Ercilasun'a göre Tosun, Atsız'ın oğlu Buğra'dır.

Kurmay Yarbay Tahsin: Selim'in eski arkadaşıdır. Selim'e Neşriyat Şubesi'nde çalışması için tavsiyede bulunur. Bu karakter yazarın arkadaş çevresinden birini anımsatır: "Kurmay Yarbay Tahsin, Atsız'ın yakın arkadaşı Tahsin Demiray'dır. Atsız da 1947-1949 yıllarında eski arkadaşı Tahsin Demiray'ın Türkiye Yayınevi'nde çalışmıştır. Bununla birlikte, Tahsin Banguoğlu da olabilir. Banguoğlu Atsız'ın üniversiteden arkadaşıdır ve 1940'ların sonunda Millî Eğitim Bakanlığı yaptığı dönemde Atsız'ı tekrar öğretmenliğe, fiilen Süleymaniye Kütüphanesi'ne tayin etmiştir.*"

Kadriye Kozanlı: Ayşe'nin öğretmen arkadaşıdır. Kardeşini, kocasını ve çocuğunu kaybetmesine rağmen hayata sıkı sıkı tutunan neşeli biridir. Selim'e Leyla'nın prenses olduğunu söyleyen kişidir.

Doktor Binbaşı Cezmi Oğuz: Selim'in eski arkadaşıdır. Aynı zamanda Selim'e Yek'in söylediği "Kendinden yirmi beş yaş küçük birine âşık olabilirsiniz." cümlesini söyleyen kişidir. "Cezmi Oğuz, Atsız'ın Askerî Tıbbiye'den arkadaşı Doktor Cezmi Türk'tür.†"

Ülker: Kız Lisesinde öğrencidir. Romanın sonunda soyunun Burkay'a dayandığını, Yüzbaşı Burkay'ın çektiği ıstırabı duyduğunu söyleyen kişidir.

Gülsafa Kalfa: Leyla Mutlak'ın dadısıdır.

Okul Müdiresi, Başmuavin, matematik ve fizik öğretmenleri, okuldaki diğer öğretmen ve öğrenciler, Neşriyat Şubesi'nde çalışan kişiler, Kız Lisesinde öğrenci olan Emine ve Beyhan birer fon karakterdir.

1.2.6. Otantik Kişiler

Gerçek hayatta bilim, sanat, tarih, edebiyat, spor vb. alanlarda tanınan kişilerdir. Büyük Mahkeme'de bulunan Cebrail, Mikail, İsrail, Zerdüş, Nirvana, Buda, Hz. Muhammed, Alp Er Tunga, Tanrıcut Mete, Atila, İstemi Kağan, Alp Arslan, Temuçin Cengiz Kaan, Aksak Temir, Yıldırım Bayezid, Şahruh, Uluğ Beğ, İkinci Murad, Fatih, Yavuz, Babür, Çiçi Yabgu, Kür Şad, Kül Tegin, Çağrı Beg ve Oruç Reis romandaki otantik kişilerdir.

1.3. Mekân

Roman, genel olarak muhteva ve yapı unsurlarının oluşturduğu bir terkiptir. Mekân da bu terkiibi oluşturan bir yapı taşı gibidir: "Çünkü terkipte asıl unsur konumunda bulunan vakanın gerçek veya muhayyel -hatta ütöpik- mutlaka bir mekâna ihtiyacı vardır" (Tekin, 2020: 137). Mekân unsuru, taşıdığı işlevsel özelliklerle romanın ana yapısında yer alır.

* <https://millidusunce.com/misak/atsiz-turkculugun-mistik-onderi/>, (02.01.2022)

† <https://millidusunce.com/misak/atsiz-turkculugun-mistik-onderi/>, (02.01.2022)

1.3.1. Çevresel Mekân

Çevresel mekân, romanda psikolojik derinliğe pek sahip olmayan, ayrıntısıyla ele alınmayan mekânlardır. *Ruh Adam* adlı romanda mekân sınırlı olarak yer alır. Kamlançü ülkesi, Ayşe Pusat'ın görevden alınmadan önceki öğretmenlik yaptığı Kız Lisesi, romanın sonunda adı geçen Kız Lisesi, Selim'in çalıştığı Neşriyat Şubesi, Aydolu ve Nurkan'ın evlerinin olduğu cadde, Güntülü'nün evi, Selim'in hastalandığında sekiz gün kaldığı hastane, Selim'in içki içmek için gittiği meyhane gibi yerler romandaki çevresel mekânlardır.

1.3.2. Algısal Mekân

1.3.2.1. Kapalı-Dar Mekânlar

Kapalı-dar mekânlar, fiziki bakımdan dar olabileceği gibi romandaki şahısların yaşadığı olayların bıraktığı etki ile alakalıdır. Romanda dar-kapalı mekânlar, karakterleri kuşatan "Onlara acı ve üzüntü veren" (Şahin, 2011: 1560) yerler olarak belirir. Dar mekânlara yutucu mekânlar da denir. Kapalı mekânlar genel olarak roman karakterlerinin düşünsel ve ruhsal olarak gelişmesine engel olur (Yaşar; Nasır, 2017: 30).

Ruh Adam romanında Selim Pusat'ın yaşadığı ev ve kaldığı oda kapalı-dar mekânlardandır. Selim kaldığı odada sürekli alkol alır. Selim bu mekânlarda yaşamdan kopmuş bir ruh hali gösterir.

Ayşe'nin üç yıl sonra tekrar göreve başladığı Kız Lisesi kapalı-dar mekândır. Okul Müdüresi ve bazı öğretmenlerin ona karşı önyargıları onu mutsuzluğa sürükler.

Selim Pusat'ın vatan hainliği ile suçlanarak tutulduğu oda, mahkeme salonu ve cezaevi kapalı-dar mekânlardır. Selim, bu mekânlarda haksız yere suçlanmış, küçük düşürülmüş, mesleği elinden alınmış ve hayattan koparılmıştır.

Selim Pusat için bir başka kapalı mekân yaşadıkları evdir. Bu ev Selim için adeta yeni bir hapistir. O, kendisini dış dünyadan soyutlayarak evine kapanmıştır.

Romandaki en önemli kapalı-dar mekânlardan biri Çamlı Kuru'dur. Burası, çok fazla insanın olmadığı, sessiz ve sakin bir yerdir. "Yüzlerce sorun altında kalmış birey için Çamlı Kuru yeni sorunların, yeni çıkmazların adresi olmuştur. Selim'in kaçış mekânıdır" (Uysal, 2015: 197). Romanda asıl vakanın başlamasına, Selim'in kötü haberler almasına sebep olmuştur. Selim ilk kez burada Leyla Mutlak ve Yek ile karşılaşmıştır. İşittiği sesin Güntülü'ye ait olduğunu burada anlamıştır. Selim, Çamlı Kuru'ya genellikle kapalı havalarda gelmiştir. Burası onun melankolik ruh halinin bir göstergesidir. Selim kendi nefsiyle Çamlı Kuru'da savaşmış ve yüreği ıstırap dolmuştur.

Selim'in yasak aşk gerekçesiyle yargılandığı Büyük Mahkeme, Leyla Mutlak'ın evi ve Şeref'in mezarının bulunduğu yer de kapalı-dar mekânlar arasındadır.

1.3.2.2. Açık-Geniş Mekânlar

Açık-Geniş Mekânlarda mekânın açıklığı kişinin olaylar karşısındaki psikolojik yapısıyla alakalıdır. *Ruh Adam* romanında açık mekâna çok az rastlanır. "Melankolik

ruh halinin yansıması olarak karşımıza çıkarılan mekânlar daha çok kapalı ve dar mekân özelliği gösterirler. Mekânın kişiyle var olması durumu sorgulandığında Selim Pusat için geniş mekânlar oldukça sınırlıdır" (Uysal, 2015: 201). Bu bağlamda açık mekânlar kapalı mekânlara göre daha azdır. Huzur Çayhanesi romandaki açık-geniş mekândır. Selim Pusat için Nurkan'ın evinin önü ve Leyla Mutlak'ın evi açık mekânlardır.

1.4. Zaman

Anlatma esasına bağlı edebi eserlerde zaman unsuru önemli yer tutar. "Bu tarz eserlerin ilk vasfı itibarı olmalarıdır, yani itibari bir âlemde meydana gelen hayat tezahürlerini anlatmalarıdır. Bu âlemde zamanın da itibari olması tabiidir" (Aktaş, 2005: 117). Roman türünde birçok unsur gibi zaman da kurmaca olabilir.

Ruh Adam adlı roman 1972 yılında yayımlanmıştır. Roman bir bahar mevsiminde geçen Uygur masalı ile başlar. Sonrasında masalın iki bin yıl öncesine ait olduğu ifade edilir. Zamanda ileriye gidiş vardır. Romanın başkişisi Selim Pusat'ın kralcılık yönetimi ile ilgili fikirleri sebebiyle tutuklandığı, bu sebeple eşi Ayşe'nin de öğretmenlik mesleğinden alındığı, ancak üç yıl sonra Selim'in cezaevinden çıktığı ve Ayşe'nin tekrar görevine iade edildiğine yer verilir. Roman boyunca Selim'in iki bin yıl öncesinde de yaşadığından bahsedilir. Bu husus zamanda geriye dönüşlerle anlatılır. Selim'in hangi zamanda olduğunu anlamadığı zamanlar da göze çarpmaktadır.

1.5. Bakış Açısı ve Anlatıcı

Roman ve hikâye gibi anlatma esasına bağlı edebi türlerde, bakış açısı ve anlatıcı, eserin metin halkası, vaka zinciri ve diline göre şekillenir. "Metin halkalarının teşekkülü ve tanziminde, onların bir sistem halinde eser denilen bütünü meydana getirilmesinde bakış açısının rolü inkâr edilemez." (Aktaş, 1991: 81). Yazarın anlatımdaki etkisi bakış açısını kullanımı ile paralellik gösterir. "Sanatçı, anlatımı ne kadar etkili kullanırsa o kadar başarılı bir eser ortaya koyar" (Karabulut, 2020: 35).

Ruh Adam adlı roman, genel itibariyle hâkim anlatıcı bakış açısıyla verilmiştir. "Anlatıcı figür, adeta Tanrı gibi her şeyi bilir, görür, sezer; geçmişten ve gelecekte haberler verir" (Tekin, 2020: 54).

Romanda leitmotivlerin ön plana çıktığı görülür. Romanın başında Uygur masalında geçen ve romanın sonunda tekrar edilen "Bir erkek 'ıztırap çekiyorum, sen de beni seviyor musun?' diye ağlıyor, bir kadın da buna 'sus, sus, bende ıztırap çekiyorum' diye cevap veriyor" şeklindeki cümleler leitmotivün bir parçasıdır.

Selim Pusat'ın arkadaşı Şeref'in intihar etmeden önce yazdığı "Tiyatro bitti. Beklemeye lüzum görmüyorum" notu romanda tekrarlanır.

Romanın başlarında Ayşe Pusat'ın Abdülhak Hamit Tarhan'ın Makber adlı şiirinden okuduğu "Gönlüm dolu âh ü zâr kaldı" dizesi, Ayşe'nin gönlünün ne kadar kırık olduğunu anlatırken; romanın ilerleyen bölümlerinde Selim Pusat tarafından yaşadığı aşk çıkmazı için kullanılır.

Selim Pusat'ın kendisinden yirmi beş yaş küçük bir kıza âşık olmasının kaçınılmaz bir kader olduğunu anlatan "Mutlak seveceksin beni bundan kaçamazsın" ifadesi ve "Onmaz kara sevdamızı kan söndürecektir" dizesi de leitmotiv olarak romanda tekrarlanır.

1.6. Dil ve Üslûp

Hüseyin Nihal Atsız, Ruh Adam romanında güçlü bir dil ve üslup ortaya koyar. Yazar, muhteva ve dil uyumuna dikkat eder. O, süsten uzak sade ve anlaşılır bir üslup kullanır. Atsız, romanda yer yer masal ve halk hikayelerinde görülen bir üslup kullanır:

"Kırk gün büyük çam ağacının yanına gitti. Her gidişte Ağıçma-Kün'ü orada gördü. Her gidişte içindeki ateş yalazlandı. Her dönüşte tapıncakta Tanrı'ya yalvardı. Her yalvarıştan sonra bir daha çam ağacının yanına gitmemeye karar verdi" (Atsız, 2021: 7).

Yazar, bu romanda ağırlıkta olarak 3. tekil şahıs anlatıcılığı tercih etmiştir. Atsız, zaman zaman Ahmet Mithat Efendi metodunu da kullanır. Romanda şiir türünden de yararlanan yazar, dil ve üslubunu daha da akıcı hale getirir. "Şiirin kimi yerde açık kimi yerde örtük biçimde örgüyü süslediği gözlenen *Ruh Adam*'da Hüseyin Nihâl Atsız, önemli ölçüde de sadece şiirle ve dâhil olduğu özel psikanalitik alanda anlaşılır olabilecek kimi deyim ve kelimeleri kullanarak" (Torun, 2019: 36) romanı zenginleştirir. Atsız, bu romanda ayrıca geriye dönüş, bilinç akışı, iç monolog, diyalog, leitmotiv, mektup gibi birçok anlatım tekniği kullanır.

2. RUH ADAM ROMANINDA MUHTEVA

2.1. Konu

Hüseyin Nihal Atsız, bir Türk milliyetçisi olarak Türk edebiyatı ve Türk tarihi alanlarında eserler kaleme almış önemli bir fikir adamıdır. "Türk bir vazife için yaratılmıştır, o vazife kâinat güzelleştiği zaman biter." diyen Atsız, fikirlerini eserlerine de yansıtılmıştır. Ona göre millî şuur önemlidir. Bu bağlamda eserlerinde konu olarak Türk milliyetçiliği, Türk kahramanlığı, Türk tarihi, Türkçülük/Turancılık ve Kızıllema gibi hususlar ön plana çıkmaktadır.

Atsız, *Ruh Adam* romanında yaşamanın amacını askerlikte bulan bir subayın aşk çıkmazını, bunun neticesinde yaşadığı çatışmalarını ve kendi nefsiyle olan mücadelesini anlatır.

2.2. Tematik Düzlem (İzlek)

Ruh Adam adlı romanda; ruhun dünyaya tekrar gelişi (reenkarnasyon), aşk çıkmazı, tükeniş, akıl ve kalp çatışması, kendine yabancılaşma, kader, çaresizlik, şeref, tarih, şiir ve edebiyat, arkadaşlık, inanç, sorgulama, ışık, şeytan, ölüm, melankolik ruh hali, yargılama, sadakat, ihanet, merhamet, fedakârlık, yalnızlık ve yazgı gibi temalar yer alır.

Ruhun Dünyaya Tekrar Gelişi: Uygurlar döneminde yaşayan Yüzbaşı Burkay, iki bin yıl sonra Yüzbaşı Selim Pusat olarak ortaya çıkar. Bu durumu romanda şu

şekilde görürüz: Burkay, Açığma-Kün'e olan aşkı sebebiyle karısını Naranta'ya adak olarak verir ve karısı ölürken ona beddua eder: "Burkay! İyiliğe kemlik ettin. Tanrı seni bedbaht etsin. Kıyamete kadar, dünyaya her gelişinde ruhun ızdırap içinde çalkansın!" der ve Tanrı dileğini kabul eder. İki bin yıl sonra ise Ayşe ile evli olan Selim Pusat Güntülü'ye âşık olur. Aynı zamanda Leyla'dan hoşlanır. Ancak büyük bir ızdırap içinde yaşar. Uygur masalındaki Yüzbaşı Burkay, Yüzbaşı Selim Pusat olarak; Burkay'ın eşi, Ayşe olarak; Açığma-Kün, Güntülü olarak; Şeytan Madar ise Yek olarak tekrar görülür.

Aşk Çıkmazı: Ruh Adam, birçok temayı içermesine rağmen ağırlıklı olarak bir aşk romanıdır. "Baştan sona kadar anlatıcı-yazar, determinist bir tavırla ferdin; nedenine, niçinine bir türlü vakıf olamadığı, önüne geçemediği aşk duygusu karşısındaki güçsüzlüğünü ve çaresizliğini irdeler; kader ve insan ilişkilerini sorgular." (Bekiroğlu, t.y). Romanın başkişisi Selim Pusat aşk çıkmazı içindedir. Ayşe Pusat ile evlidir. Leyla Mutlak'tan hoşlanmaktadır. Güntülü'ye karşı ıstıraplarla dolu bir aşk içindedir. Ayşe Pusat, Selim Pusat'ın tüm sıkıntılı zamanlarında yanında olmuştur. Her zaman Selim ile ilgilenmiş, onu yalnız bırakmamıştır. Selim'in ilgisizliğine, alaycı ifadelerine, davranışlarına, memnuniyetsizliğine rağmen onu bırakmamıştır. Selim konuşmadan ne hissettiğini anlayan kişidir. Bir eş olarak ahlak ve sadakat timsali, bir eğitimci olarak örnek bir insandır. İdeal bir eş ve ideal bir annedir. Bu sebeple Ayşe'ye ihanet etmek Selim'i üzer.

Tarih öğretmeni olan Leyla Mutlak, Ayşe'nin eski öğrencisidir. Asıl adı Prenses Leyla Hanzade Mutlak'tır. Osmanlı Devleti'nin son üyelerindedir. Selim kralcı olması nedeniyle Leyla'ya karşı farklı bir ilgi duyar. Selim'in kral soyundan gelen Leyla'ya saygı duyma, onu koruma içgüdüğü de eserde yer alır. Leyla tahtın son varisidir. Aslında Selim'in korumak istediği bizzat Leyla değil, belki de krallıktır. Leyla Selim'in sıkıntılarını dinleyen biridir. Selim ile Güntülü aşkının yanlış olduğunu düşünür ve Selim'e "Işığı bastıracak daha parlak bir ışık... Müsaade ediyorum. Beni sevebilirsiniz." der. Selim Güntülü ile Leyla'yı karşılaştırır ve içinde bir savaş başlar. Ancak Güntülü'ye olan duyguları baskındır.

Güntülü, Ayşe'nin öğrencisidir. İnsanı derinden etkileyen bir güzelliğe sahiptir. Askerlik mesleğinden başka bir düşüncesi olmayan, her daim akıllı ile hareket eden Selim'in yüreğini derinden vurmuş, hayatını darmadağın etmiştir. Büyülü gözleriyle adeta Selim'i esir almıştır. Bu kız Selim'i yüzyıllar öncesine götürmüştür. Tıpkı tek bir cümle ile hayatı kurtulacak olan Burkay'dan o sözü esirgeyen Açığma-Kün gibi bir damla suyu da çok görür Selim'e.

Tükeniş Sendromu: Romanın başkişisi Selim Pusat'ın hayatının merkezi olan askerliğinin elinden alınmasıyla nasıl bir çıkmaza düştüğünü, insanlarla olan iletişimini kestiğini, hayattan koptuğunu, bir aşk çıkmazı içine girdiğini, bu aşk çıkmazı nedeniyle hastalandığını ve netice itibarıyla bir çıkış yolu bulamadığını, adeta bir tükeniş sendromu yaşadığı görülür. "Hayat aslında eskileri sahneden çekilen ve durmaksızın yerlerine yeni canlar eklenen bir bayrak yarışı gibidir. Bayrağı devreden sahneden çekilir" (Durukoğlu, 2013: 740). Selim Pusat da içinde bulunduğu tükeniş sendromuyla hayattan kopar.

Akıl ve Kalp Çatışması: Selim Pusat, akli ve kalbi ile çatışma içindedir. Akli Güntülü'ye olan aşkının yanlış olduğunu söylese de kalbi bunu kabul etmez.

Kendine Yabancılaşma: Selim Pusat'ın dedesi ve babası da askerdir. Askerlik onun için çok önemlidir. İrade sahibi bir insandır. Ancak Güntülü ile karşılaştıktan sonra onun için bunların bir hükmü kalmamış, Güntülü'den başka bir şey düşünemez olmuştur.

Kader/Yazgı: "Mutlak seveceksin beni bundan kaçamazsın." ifadesi bir kader teması olarak karşımıza çıkar. Kaderden kaçmanın mümkün olmadığı anlatılmaktadır. Romanın başında anlatılan masal ile insanoğlunun yazgısının değişmeyeceği anlatılmak istenir.

Çaresizlik: Romanda çaresizlik önemli bir izlektir. Ayşe'nin Selim karşısında yaşadığı çaresizlik, Selim'in Güntülü'ye karşı çaresizliği, Burcak'ın Açığma-Kün karşısında çaresizliği, Ayşe'nin eşinin cezaevinde olmasından dolayı maddi açıdan yaşadığı çaresizlik.

Şerefın Önemi: Romanda bir karakter olan Şeref, Selim gibi askerliğe yürekten bağlı bir kişidir. Selim Pusat'a rehber konumundadır. Romanda şeref imgesel boyutuyla ön plana çıkar ve Selim'e doğru yolu göstermeye çalışır. Ayşe'ye olan davranışlarının yanlış olduğunu söyler. Gerçek aşkın askerlik aşkı olduğunu, Güntülü'ye olan aşkından vazgeçmesini anlatır. Bir yol gösterici konumundadır. Aslında "şeref" kavramının anlamıdır.

Tarih: Romanda tarih ile ilgili birçok konuşma geçer. Selim, gerçek tarihin kitaplarda yazılanlardan çok farklı olduğunu söyler. Ayrıca romanda birçok tarihi kişiliğe yer verilir.

Şiir ve Edebiyat: Romanın başından sonuna kadar edebiyat, edebiyata ait kavramlar önemli yer tutmaktadır. Roman bir Uygur masalı ile başlar. Ayşe Pusat, edebiyat öğretmenidir. Okula tekrar döndüğünde Öğretmenler Odası'nda Hamid'in Makber'ini okur. Selim Pusat bir şairdir, şiirler yazar. Fuzuli'den, Naili'den, Leyla ile Mecnun'dan; aruzdan ve heceden bahsedilir. Romanda birçok şiir ve beyit okunur.

Arkadaşlık: Romanda arkadaşlık önemli bir kavramdır. Romanın başkişisinin en yakın arkadaşı Şeref'tir. Şeref'in intiharı ile daha da içine kapanmıştır. Selim eski arkadaşı Kurmay Yarbay Tahsin sayesinde iş bulmuştur. Kendisini tedavi etmeye gelen Doktor Binbaşı Cezmi Oğuz da eski bir arkadaşıdır. Ayrıca Ayşe'nin de Kadriye Kozanlı, Leman Pınar isimli arkadaşları vardır.

İnanç: Romanda Selim ve Şeref'in dini değil, askerlik mesleğini inanç olarak gördükleri anlatılmaktadır. Nitekim görevden ihraç edilen Şeref, dini değerleri yok sayarak intihar eder. Selim'in de inançlı biri olmadığı aşikârdır. Buna rağmen eşi Ayşe inançlı biridir.

Romanda tasavvufun da bahsedilir. Selim'in iş yeri olan Neşriyat Şubesinde çalışan insanlar sık sık tasavvuf hakkında konuşur. Bunun üzerine Selim de Ayşe'ye tasavvuf hakkında sorular sorar ve birkaç kitap okur. Ayrıca Leyla'nın babasının büyük mutasavvıflardan olduğu, Kadriye Kozanlı'nın amcasının tasavvufu

ilgilendiğine yer verilir. Pusat, dünyadaki en değerli kavramının (rütbe) elinden alınmasıyla kendini boşlukta hisseder: "Bu noktada Tanrıya olan inancı da yokluğa karışır... Pusat da bedbinleşen karakterini istemsizce hiçliğe yönlendirirken kendisini bundan alıkoyacak olan Tanrının varlığına olan inancının sağlayacağı motivasyondan mahrum kalır" (Çopur, 2012: 841).

Pusat, bir gazetede kendisinin vatan haini olduğu hakkındaki yazıyı okuyunca sarsılır: "En hassas yerinden ölümcül yara alanlar gibi göklere bakarak Allah'ı aradı. Boşluktan başka hiçbir şey yoktu" (s.39).

Hiçliğe Yolculuk: Pusat, romanda adeta hiçliğe/yokluğa yolculuk yapan biridir. "Pusat, kimsenin olmadığı bir vakitte oğluna veda etmek için duvardaki çerçevenin içinden gelir ve oğlunu sevdikten sonra kapıdan çıkarak yokluğa karışır. Bu sahne ile kahramanın hikâyesi son bulur" (Çopur, 2012: 843). Pusat, mücadelesini kaybeder, hiçliğe ve bilinmezliğe doğru sürüklenir.

Sorgulama: Selim Pusat; geçmiş, yaşadıklarını, içinde bulunduğu durumu sorgular. "Romanda, başkişi tarafından yaşamın anlamlandırılmayan/yönlendirilemeyen kodları yaşamını çevreler ve onu bir yeniden doğuş sanrısıyla kuşatır. Yeniden doğuşunu klasik bir reenkarnasyon olarak değil simgesel düzlemde önceden hazırlanmış bir döngünün merkezinde yaşayan Selim Pusat, mücadele ettikçe içerisinde kaybolacağı bunalımın derinliklerinde yaşamının en kutsal değerlerinin benliğini sıkıştırmamasıyla geçmiş ve bugünün tuğlaları ile örülen bir labirentin duvarları arasında sıkışır. Selim Pusat, içerisinden çıkamadığı bu 'labirent'te yakınlarının şahsında vücut bulan kendilik değerleri ile hesaplaşmasından sembolik anlamda yok oluşuna kadar uzanan çizgide ele alınır" (Çopur, 2012: 837).

Işık: Selim Pusat'ın "Kahraman Kızlar" olarak nitelendirdiği "Aydolu-Nurkan ve Güntülü" üçlüsü Ayşe'nin huzursuzluk duyması sebebiyle Selim tarafından "Işık Kızlar" adlandırılır. Ayrıca romanın bir bölümünde "Işığın arasından gelen muhteşem üç yaratık: Cebrail, Mikail, İsrail" şeklinde tarif edilir:

"Ruh Adam romanında Selim Pusat'ın animasının en göze çarpan imgesi 'ışık'tır. Özellikle yansıttıkları ışıkla dikkat çeken Aydolu ve Nurkan Selim'in animasının temsillerindendir. Keza yazarın isim sembolizasyonunda bu kızlara ışığı çağrıştıracak isimler vermesi; onları ışık kadar parlak ve gösterişli bir şekilde tasvir etmesi tesadüfi görülmemektedir" (Boza, 2020: 175).

Bu romandaki "Işık Kızlar" Ay'la özdeşleştirilir. Aydolu ve Nurkan isimli bu kızlar ışık imgesiyle verilir. "Yazarın özellikle "ay", "nur" ve "gün" gibi sözcüklerle başlayan isimleri ışık kızlara vermesi dikkat çekmektedir" (Boza, 2020: 171). Bu bağlamda Selim'in içsel ışığını ışık kızlara yansıtmamasından söz etmek mümkündür.

Şeytan: Bu karakter, romanın başında "Şeytan Madar" olarak yer alır. Burkay'ı kandırarak eşinin ölümüne sebep olur ve neticesinde Burkay'ın ruhu yüzyıllar geçse de huzur bulmaz. Sonrasında ise "Yek" ismiyle görülür. Yek, şeytanın temsilcisidir. Selim Pusat'ın karşısına Doktor Selim Key ve Osman Fişer olarak da görünür. Romanın bir bölümünde Leyla, Yek'i "ajan" olarak tanımlar ve

ondan kaçır. Kötülüğün, acımasızlığın, huzursuzluğun ve tiksintinin sembolüdür. Yek, Selim Pusat tarafından "kudurmuş köpek" şeklinde ifade edilir.

Ölüm: Birinci bölümde Yüzbaşı Burkay'ın eşi Naranta tarafından yenilerek ölür. Burkay ise çektiğı aşk ıstırabı neticesinde ölür. İkinci bölümde ise Selim Pusat'ın arkadaşı Şeref bir not bırakarak intihar eder. Selim de yaşadıklarından dolayı yaşamın anlamsız olduğunu düşünür, yine de Ayşe ve oğlu Tosun için yaşamaya devam eder. Romanın sonlarında Selim'in gençlik fotoğrafının yer aldığı çerçevenin boş olması Selim'in de öldüğünü anlatır.

Yargılama: Selim Pusat, kralcılık rejimini benimsediğini söylediğı için yargılanmıştır. Ayrıca evli olmasına rağmen kendisinden yirmi beş yaş küçük kızla yasak aşk yaşadığından suçlu sıfatıyla Büyük Mahkeme'de yargılanmıştır.

Sadakat: Yüzbaşı Burkay'ın evdeşi de Selim Pusat'ın eşi eşlerine karşı son derece sadakatlidir.

İhanet: Yüzbaşı Burkay ve Selim Pusat evli olmalarına karşın eşlerini aldatırlar. Ayrıca her ikisinin de askerlik değerleriyle bağdaşmayan davranışlarda bulunması nedeniyle askerlik mesleğine de ihanet ettikleri anlatılır. Ayrıca Yüzbaşı Kubudak'ın da aynı yanlış yaptığı, ancak yanlışından döndüğüne yer verilir.

Fedakârlık: Ayşe Pusat, eşi Selim Pusat'ın her türlü olumsuz davranışa fedakârca karşılık verir.

Yalnızlık: Selim Pusat yaşadığı olaylar nedeniyle kendini yalnızlığa mahkûm eder. Eşi ve çocuğıyla ilgilenmez. Her şeyle tek başına mücadele etmek zorunda kalan Ayşe Pusat da büyük bir yalnızlık içindedir.

SONUÇ

Hüseyin Nihal Atsız'ın eserlerinde dile getirdiğı konular kendi fikirleri, yaşantısı ve hayat beklentisi ile bağlantılıdır. Nitekim yazarın eserlerinde ele aldığı konular genel olarak Türkçülük düşüncesinden, Türk milliyetçiliğinden hareketle oluşturulmuştur. Sembolik tarzda kaleme aldığı *Ruh Adam* adlı romanda Türk kültürüne, Türk töresine ve askerlik değerlerine aykırı davranan Selim Pusat'ın başından geçen olaylar anlatılmaktadır.

Ruh Adam iç içe olan iki olay örgüsünden oluşmaktadır. Bir Uygur masalı ile başlayan roman Selim Pusat karakteri ile gerçek yaşamdan kesitler sunar. Romanda Yüzbaşı Burkay'ın evli olmasına rağmen başka bir kadına âşık olması, ona kavuşmak amacıyla eşinin ölümüne sebep olması ve öldükten sonra bile ruhunun huzur bulmaması anlatılır. İki bin yıl sonra Yüzbaşı Selim Pusat olarak ortaya çıkan Burkay, Ayşe ile evli olmasına rağmen kendisinden yirmi beş yaş küçük Güntülü'ye âşık olur, bağlı olduğu askerlik mesleğini dahi unuttur. Bu durum ne Türk töresine ne de Türk geleneklerine uymaktadır. Bu yüzden suçlu olarak Büyük Mahkeme'de yargılanır. İçine düştüğü aşk onun yok oluşuna sebep olur.

Bu romanda tematik düzlemde "ruhun dünyaya tekrar gelişi, tükeniş, aşk çıkmazı, akıl ve kalp çatışması, kader, çaresizlik, kendine yabancılaşma, şeref, tarih, şiir ve edebiyat, arkadaşlık, ışık, şeytan, ölüm, melankolik ruh hali, inanç,

sorgulama, yargılama, sadakat, merhamet, fedakârlık, ihanet, yalnızlık ve yazgı” gibi hususlar yer alır.

Sonuç olarak *Ruh Adam* adlı eserinin roman unsurları olan “olay örgüsü, kişiler dünyası, mekân, zaman, bakış açısı ve anlatıcı, dil ve üslûp ile konu ve tematik düzlem” arasında bütünlük olduğu tespit edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Aktaş, Ş. (1991). *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Aktaş, Ş. (2013). *Anlatma Esasına Bağlı Edebi Metinlerin Tahlili Teori ve Uygulama*. Ankara: Kurgan Edebiyat Yayınları.
- Aristoteles. (1996). *Metafizik*. (Çev.). Ahmet Arslan. İstanbul: Sosyal Yayınlar.
- Atsız, H. N. (2021). *Ruh Adam*. Ankara: Ötüken Neşriyat.
- Ayaz, H. (1995). *Tanzimat Şiirinde Metafizik Konular*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elâzığ.
- Boza, B. (2020). *Hüseyin Nihal Atsız'ın Sanat Eserlerinin Arketipsel Eleştiri Yöntemi ile Tahlili*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Çağlayan Tan, B. D. (2019). *Hüseyin Nihal Atsız Romanlarında Şahıs Kadrosu*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çopur, G. (2012). Ruh Adam Romanında Kahramanın Sonsuz Yolculuğu: Yasak Aşk'ın Döngüsü. *Turkish Studies- International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 7(3), 837-844.
- Durukoğlu, S. (2013). Derin Anlatı Yapısı Olarak Romanın Var Olma Kaygısı ve “Suskunlar”ı Görünür Kılma Çabası. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 8/4, 727-748.
- Durukoğlu, S. (2019). Yeni Bir Roman Tekniği “İleriye Gidiş Tekniği” ve Varoluş Gereçleri. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, Aralık 2019, Yıl: 12, Sayı: XLIII, 1909-1918.
<http://www.nazanbekiroglu.com/2000/01/02/ruh-adam-romani-uzerine-bir-tahlil-denemesi/>, Erişim Tarihi: 31.12.2021.
- <https://millidusunce.com/misak/atsiz-turkculugun-mistik-onderi/> Erişim Tarihi: 02.01.2022.
- Karabulut, M. (2020). *Araba Sevdası Romanında Bakış Açısı ve Anlatıcı Düzlemi. Romanda Bakış Açısı ve Anlatıcı Düzlemi*. (Ed.). Veysel Şahin. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karabulut, M. & Bulut, E. (2020). Roman Tekniği Bakımından Cengiz Aytmatov'un Elveda Gülsarı Romanı. *Edebi Eleştiri Dergisi* 4(1), 97-113.
- Karabulut, M. & Güvenç, İ. (2018). Roman Tekniği Bakımından Tahsin Yücel'in Yalan Romanı. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi* 3(1), 94-130.
- Stevick, P. (2004). *Roman Teorisi*. (Çev.). Sevim Kantarcıoğlu. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Korkmaz, R. (2002). *Romanda Entrik Kurguyu Oluşturan Değerlerin Görüntü Düzeyleri Üzerine Bazı Öneriler, A Festschrift to Lars Johanson/ Lars Johanson Armağanı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Şahin, V. (2007). Roman Tekniği Bakımından Yaban. *e-Journal of New World Sciences Academy Social Sciences* 2(3), C0012, 179-196.
- Şahin, V. (2011). Kimliksel Değerlerin Çatıştığı Mekân: 'Sinekli Bakkal' Romanında Yapı ve İzlek. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 6(3), 1549-1580.
- Tekin, M. (2020). *Roman Sanatı 1, Romanın Unsurları*. Ankara: Ötüken Neşriyat.

Torun, F. (2019). Hüseyin Nihâl Atsız'ın Edebî Eserlerinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Uysal, A. (2015). *Hüseyin Nihal Atsız'ın Romanlarında İzleksel Yapı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ardahan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ardahan.

Yaşar, H., & Nasır, Y. (2017). Bir Gençlik Romanı: Her Gece Bodrum Romanında Mekânın İşlevi. *SOBİDER, Sosyal Bilimler Dergisi* 4(18), 23-34.

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Araştırmanın Amacı

Roman türü edebi eserler içerisinde teknik bakımdan farklı özellikler gösterir. Roman, geniş anlatma imkânı bakımından diğer türlerden ayrılır. Roman incelemeleri belli teknikler ölçüsünde yapılır. Bir romanı incelerken öncelikle yapı ve tema unsurlarına bakmak gerekir. Roman, muhteva unsurları bakımından konu ve tematik bakımdan incelenir. Bir roman yapı unsurları bakımından ise olay örgüsü, kişiler dünyası, zaman, mekân, bakış açısı, anlatım teknikleri ve dil ve üslup bakımlarından ele alınır. Teknik bakımdan güçlü bir romanda yapı ve muhteva unsurları arasındaki uyum vardır. Hüseyin Nihal Atsız, Türk edebiyatında milliyetçi ve Türkçü anlamda yazdığı eserleriyle tanınır. Onun *Ruh Adam* adlı romanı kurgu bakımından başarılıdır. Nihal Atsız'ın *Ruh Adam* romanı 1972 yılında Ötüken Neşriyat tarafından yayımlanmıştır. Bu romanda hayatını askerliğe adanmış bir yüzbaşı olan Selim Pusat'ın yaşadıkları anlatılır. Romanda ruhun dünyaya tekrar gelişi (reenkarnasyon), aşk çıkmazı, akıl ve kalp çatışması gibi konular üzerinde durulur. Ayrıca tükeniş, kendine yabancılaşma, kader, çaresizlik, şeref, tarih, şiir ve edebiyat, arkadaşlık, inanç, sorgulama, ışık, şeytan, ölüm, melankolik ruh hali, yargılama, sadakat, ihanet, merhamet, fedakârlık, yalnızlık ve yazgı gibi temalar işlenir. Roman bir Uygur masalı ile başlar. Masalda Selim Pusat gibi asker olan Yüzbaşı Burkay'ın evli olmasına rağmen başka bir kadına âşık olması sebebiyle ruhunun binlerce yıl süren bir ıstırap çektiği anlatılır. Soyunun Burkay'a dayandığını söyleyen Ülker adlı bir genç kızın Yüzbaşı Burkay'ın çektiği ıstırapı duyduğunu söylemesi ile roman son bulur. Yazar, bu romanda muhteva ve yapı unsurları arasındaki uyuma dikkat eder. Bu makalede amaç, Hüseyin Nihal Atsız'ın *Ruh Adam* romanını roman tekniği bakımından incelemektir.

Araştırmanın Soruları

Ruh Adam romanını tahlil ederken şu sorulara cevap bulma amaçlandı: Hüseyin Nihal Atsız, bu romanda hangi konuyu ele almıştır? Yazar, tematik düzlemde hangi temalara ağırlık vermiştir? Romanın yapı unsurları arasındaki uyum nasıl kurgulanmıştır? *Ruh Adam* romanı roman tekniği bakımından nasıl kurgulanmıştır?

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada yöntem olarak doküman analizi yöntemi ve metin inceleme yöntemi uygulanmıştır. Bu makale hazırlanırken, Hüseyin Nihal Atsız'ın *Ruh Adam* romanı esas alınmıştır. *Ruh Adam* romanının başkişisi Selim Pusat'tır. Romanda psikolojik yönü ağır basan bir karakterdir. Selim Pusat, askerlik mesleğine ömrünü adanmış, her şeyden üstün tutmuş, ancak savunduğu fikirler doğrultusunda mesleğinden atılarak büyük bir mutsuzluğa sürüklenmiştir. Ordudan atılmış eski bir yüzbaşı, köşe yazarı ve şairdir. Romanın başında yer alan Uygur masalındaki Yüzbaşı Burkay'ın iki yüz yıl sonraki yansımasıdır. Evli olmasına rağmen kendisinden yirmi beş yaş küçük bir kıza âşık olması, aşkı uğruna her türlü değeri yok sayması ve sonucunda büyük bir ıstırap çekmesi yönüyle Yüzbaşı Burkay ile benzerlik gösterir. Nitekim bu trajik aşk hem Yüzbaşı Burkay'ın hem de Selim Pusat'ın hazin sonunu getirir. Bu roman tahlil edilirken Mehmet Tekin'in *Roman Sanatı*, Philip Stevick'in *Roman Teorisi* ve Şerif Aktaş'ın *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş* adlı eserlerine ağırlık verilmiştir.

Sonuç ve Değerlendirme

Ruh Adam birbiri ile iç içe olan iki olay örgüsünden oluşmaktadır. Bir Uygur masalı ile başlayan roman Selim Pusat ile gerçek yaşamdan kesitler sunar. Romanda Yüzbaşı Burkay'ın evli olmasına rağmen başka bir kadına âşık olmasını, ona kavuşmak amacıyla eşinin ölümüne sebep olmasını ve öldükten sonra bile ruhunun huzur bulmamasını anlatır. İki bin yıl sonra karşımıza Yüzbaşı Selim Pusat olarak çıkan Burkay, Ayşe ile evli olmasına rağmen kendisinden yirmi beş yaş küçük Güntülü'ye âşık olur. O, bağlı olduğu askerlik mesleğini dahi unuttur. Bu durum ne Türk töresine ne de Türk geleneklerine uymaktadır. Bu yüzden suçlu olarak Büyük Mahkeme'de yargılanır. İçine düştüğü aşk onun yok oluşuna sebep olur. *Ruh Adam* adlı roman 1972 yılında yayımlanmıştır. Romanda içindeki zamanla ilgili netlik yoktur. Roman bir bahar mevsiminde geçen Uygur masalı ile başlar. Sonrasında masalın iki bin yıl öncesine ait olduğunu söyleyen kadın eşine masalı nasıl bulduğunu sorar. Zamanda ileriye gidiş vardır. Romanın başkişisi Selim Pusat'ın kralcılık yönetimi ile ilgili fikirleri sebebiyle tutuklandığı, bu sebeple eşi Ayşe'nin de öğretmenlik mesleğinden alındığı, ancak üç yıl sonra Selim'in cezaevinden çıktığı ve Ayşe'nin tekrar görevine iade edildiğine yer verilir. Roman boyunca Selim'in iki bin yıl öncesinde de yaşadığından bahsedilir ve zamanda geriye dönüşlerle anlatılır. Selim'in hangi zamanda olduğunu anlamadığı zamanlar da göze çarpmaktadır. Romanın sonunda ise Uygur masalı ile Selim'in yasak aşkından bağımsız bir zamandan, sadece olaya atıf yapılarak sıcak bir Haziran gününden bahsedilir. Bu romanda tematik düzlemde "ruhun dünyaya tekrar gelişi, tükeniş, aşk çıkmazı, akıl ve kalp çatışması, kader, çaresizlik, kendine yabancılaşma, şeref, tarih, şiir ve edebiyat, arkadaşlık, ışık, şeytan, ölüm, melankolik ruh hali, inanç, sorgulama, yargılama, sadakat, merhamet, fedakârlık, ihanet, yalnızlık ve yazgı" gibi hususlar yer alır. Sonuç olarak *Ruh Adam* adlı eserinin roman unsurları olan "olay örgüsü, kişiler dünyası, mekân, zaman, bakış açısı ve anlatıcı, dil ve üslûp ile konu ve tematik düzlem" arasında bütünlük olduğu tespit edilmiştir.

EXTENDED SUMMARY

Purpose of the Research

The novel type shows different characteristics in terms of technical literary works. The novel differs from other genres in terms of its wide narrative possibilities. Novel analyzes are made according to certain techniques. When examining a novel, first of all, it is necessary to look at the elements of structure and theme. The novel is examined in terms of subject and thematic aspects in terms of content elements. In terms of structural elements of a novel, it is handled in terms of plot, world of characters, time, place, point of view, expression techniques, language and style. In a technically strong novel, there is harmony between the elements of structure and content. Hüseyin Nihal Atsız is known for his works that he wrote in the nationalist and Turkist sense in Turkish literature. His novel *Ruh Adam* is successful in terms of fiction. Nihal Atsız's novel *Ruh Adam* was published by Ötüken Publications in 1972. In this novel, the experiences of Selim Pusat, a captain who devoted his life to military service, are told. The novel focuses on issues such as the reincarnation of the soul, the deadlock of love, and the conflict of mind and heart. In addition, themes such as exhaustion, self-alienation, fate, despair, honor, history, poetry and literature, friendship, faith, questioning, light, devil, death, melancholic mood, judgment, loyalty, betrayal, compassion, self-sacrifice, loneliness and destiny are covered. The novel begins with a Uyghur tale. In the tale, it is told that Captain Burkay, who is a soldier like Selim Pusat, has suffered thousands of years because he fell in love with another woman despite being married. The novel ends with a young girl named Ülker, who says that her ancestry is based on Burkay, that she has heard of Captain Burkay's suffering. The author pays attention to the harmony between the content and the structural elements in this novel. The aim of this article is to examine Hüseyin Nihal Atsız's novel *Ruh Adam* in terms of novel technique.

Research Questions

While analyzing the novel *Ruh Adam*, it was aimed to find answers to the following questions: Which subject did Hüseyin Nihal Atsız deal with in this novel? Which themes did

the author focus on on the thematic level? How is the harmony between the structural elements of the novel constructed? How was the novel *Ruh Adam* fictionalized in terms of novel technique?

Research Method

In this study, document analysis method and text analysis method were applied as methods. While preparing this article, the novel *Ruh Adam* by Hüseyin Nihal Atsız was taken as a basis. The protagonist of the novel *Ruh Adam* is Selim Pusat. He is a psychologically dominant character in the novel. Selim Pusat devoted his life to the military profession, prioritizing everything else, but he was dismissed from his profession in line with the ideas he defended and was dragged into great unhappiness. He is a former captain, columnist, and poet discharged from the army. It is the reflection of Captain Burkay two hundred years later in the Uyghur tale at the beginning of the novel. Although he is married, he is similar to Captain Burkay in that he falls in love with a girl who is twenty-five years younger than him, ignores every value for the sake of love and suffers as a result. As a matter of fact, this tragic love brings the sad end of both Captain Burkay and Selim Pusat. While analyzing this novel, the works of Mehmet Tekin's *Novel Art*, Philip Stevick's *Novel Theory* and Şerif Aktaş's *Novel Art and Introduction to Novel Analysis* were emphasized.

Results and Conclusions

Ruh Adam consists of two intertwined plots. The novel, which begins with a Uyghur tale, presents sections from real life with Selim Pusat. In the novel, it tells that Captain Burkay falls in love with another woman despite being married, causes the death of his wife in order to reunite with her, and that his soul does not find peace even after he dies. Two thousand years later, Burkay, who appears as Captain Selim Pusat, falls in love with Güntülü, who is twenty-five years younger than him, even though he is married to Ayşe. He even forgets her military profession. This situation is neither in accordance with Turkish customs nor Turkish traditions. Therefore, he is tried in the Grand Court as a criminal. The love he falls into causes his destruction. The novel *Ruh Adam* was published in 1972. There is no clarity about the time in the novel. The novel begins with a Uyghur tale set in a spring season. Afterwards, the woman who says that the tale belongs to two thousand years ago, asks her husband how she found the tale. There is going forward in time. It is stated that Selim Pusat, the protagonist of the novel, was arrested because of his ideas about the royalist administration, and his wife Ayşe was dismissed from the teaching profession for this reason, but Selim was released from prison three years later and Ayşe was reinstated. Throughout the novel, it is mentioned that Selim lived two thousand years ago, and it is told through flashbacks in time. There are also times when Selim does not understand what time it is. At the end of the novel, a warm June day is mentioned by referring only to the event, a time independent of the Uyghur tale and Selim's forbidden love. In this novel, in the thematic plane, "the rebirth of the soul, exhaustion, love dilemma, conflict of mind and heart, destiny, despair, self-alienation, honor, history, poetry and literature, friendship, light, devil, death, melancholic mood, belief, questioning". judgment, loyalty, compassion, self-sacrifice, betrayal, loneliness, and fate". As a result, it has been determined that there is integrity between the novel elements of *Ruh Adam*: "plot, world of people, space, time, point of view and narrator, language and style, subject and thematic plane".